

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Regisztrált lap a díjazás érdekében.
Nyomtatás és kiadóhivatal (telefon száma 12.)
Fiume, Klottid utca (Via Clotilde) 4. szam, I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt 400)

Feladvány szerkesztő:
MURAI JENŐ

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDREKEN:
Egész évre . . . 28 kor. Negyed évre . . . 7.- kor
Fél évre . . . 14 . . . Egy hóra . . . 2.40 .
EGYES SZÁM ÁRA FIUME-BAN 8 FILLÉR.
Hivatalos hirdetések 8 hasábon postit sorja 60 ml.

A hetedik hadikölcsön.

A hetedik hadikölcsön kibocsátása alkalmával sajnálattal kell megállapítanunk, hogy az eddigi hat kölcsönnek az eredménye nem volt kiegyítő. A hadikölcsönök sikerét nem bizonyítja az a sok millió, ami eddig ezen a címen befolyt, bárha ez az összeg a békeidőbeli fogalmak szerint székületesnek tekinthető. Az eddigi hadikölcsönök sikerének mértéke a forgalomban lévő felesleges pénz mennyisége.

A háborút megelőzően a monarchiában forgalomban lévő bankjegyek összege körülbelül 2.2 milliárd koronát tett ki. Wokerele Sándor pénzügyminiszter egy nyilatkozata szerint ez ma 15.6 milliárdra becsülhető, tehát mintegy hétszerese a normális bankjegyforgalomnak. Állíthatjuk tehát, hogy a közönség nem vásárolta olyan mértékben a hadikölcsönöket, amennyire ezt a pénzügyi viszonyok megengedik.

Nagy tévedés volna azt hinni, hogy a közönség a pénzt ingatlan vagy ingó értékekbe fekteti. Ez csak az egyes ember szemponyjából lehetséges. Ha a nemzeti vagyonponyjából tekintjük, nyilvánvaló, hogy a pénzt oly módon befektetni, hogy az a forgalomból eltűnjék, lehetetlen. Amennyi tőkét a vevő valamely ingatlan vagy ingó értékbe fektet, ugyanannyi pénzhez jut az eladó. A befektetéssel tehát nem csökken a pénz mennyisége, hanem az csak gazdát cserél. Nem áll ez tehát, hogy a közönség azért tartózkodik a hadikölcsön jegyzésétől, mert azt hiszi, hogy pénzt más módon jobban helyezheti el. Ez igaz lehet azoknál, akik vásárolnak, de éppen nem igaz azoknál, akik eladnak. Kétségtelen tehát, hogy a közönség és a bankok igen jelentékeny mennyiségű felesleges készpénzt tartanak vissza, amely gyümölcsözőtlenül hever. S gyümölcsözőtlenül hever nemcsak az a pénz, a melyet a kismemberek a ládájában, a nagyok pedig a Wertheim-szekrényekben őriznek, de gyümölcsözőtlenül kénytelenek hevertetni a pénzintézetek is a betett összegek egy részét. Azok sem jegyezhetnek körülátlamul hadikölcsön, mert betevőikkel szemben a fizető készségüket fenn kell tartaniuk.

Azt már több ízben kifejtettük, hogy biztonság és jószág tekintetében a hadikölcsön és bankjegy között semmi különbség nincs, hiszen mind a kettőnek a beváltásáért az állam felel. A különbség csak az, hogy míg a hadikölcsön után az állam magas kamatot fizet, addig a bankjegy az államnak kamatmentes adóssága. Aki tehát pénzt bevertetül, az sokat veszít kamatokban anélkül, hogy nagyobb biztonságot élvezne. Aki pénzt bankban helyezi el, azt is jelenté-

pénze sem biztonságosabb, mint a bankjegy és a hadikölcsön tulajdonosáé, mert hiszen a bank a betétek visszafizetésére és csak bankjegyekben van kötelezve. A nagy bankjegyforgalom káros hatással van az áralakulásra, lehetetlenné teszi az állami pénzügyek konszolidálását és befolyással van a valutariomlására is.

Azt már több ízben kifejtettük e lap hasábjain, hogy a hadikölcsön nemcsak a legjövődelműbb, de egyszerűen a legnagyobb biztonságot nyújtó tőkebefektetés. Ráműtöttünk arra, hogy az állam tartozásáért minden állampolgár összes ingó és ingatlan vagyonával felelős. A hadikölcsönöknek tulnyomó része az országban van elhelyezve, az állam tehát tulajdonképpen a saját polgárainak tartozik. Elképzelhetetlen azért, hogy az állam ne tudja megfizetni saját polgárainak ezt a tartozását, a melyért ugyancsak a saját összes polgárai felelnek. Ez csak két esetben következhet be. Ha akadna Magyarországon a háború után olyan kormány és törvényhozás, amely egyszerűen nem akarná megfizetni a hadikölcsönök kamatait s felidézne egy nagy állampénzügyi és gazdasági válságot, csak azért, hogy a háború összes költségeit azoknál fizettesse meg, akik hadikölcsönöket jegyeztek s azokat mentesítse, akik ezen kötelezettség alól kivonták magukat. Ami-

lyen képtelen ez a feltevés, ép olyan képtelenség a mai hadihelyzet mellett a második lehetőség, nevezetesen az, hogy a győzedelmes ellenség feldarabolja az országot.

Mint ahogy mindkét lehetőséget teljes mértékben kizárnak kell tartani, meg kell állapítanunk, hogy ez a bizalmatlanság tisztán a háborús pénzügyekről elterjedt téves nézetekből származik.

A hetedik hadikölcsön sikere érdekében azért a pénzügyi kormányzat az a kötelessége, hogy a közvéleményt a hadikölcsön biztonságáról, a jegyzésnek célszerűségéről nem frázisokkal, de szakszerűen, világosan meggyőzze. Azt is megfontolandónak tartanók, hogy vajjon nem volna célszerű, ha a kormány arra az esetre, ha a hadikölcsön jegyzése nem juttatja avval az eredménnyel, amely a pénzügyi viszonyoknak megfelel, már most kényszerítő rendszabályokat helyezne kiállításba azokkal szemben, akik nem törődöm-ségből, vagy akár tudatlanságból is nem jegyeznek oly mértékben, amely vagyoni viszonyaiknak megfelel. Ahhoz, hogy a bankjegyforgalom még a háború alatt esökkenjen és hogy a békekötés ne találja az országot az infláció teugereiben, olyan fontos érdekei fűződnek minden polgárnak, hogy a kormánynak ennek megelőzése érdekébe még a szigorúbb rendszabályoktól sem szabad visszariadnia.

Ujból fellángolt a harc Flandriában.

Meghírsült angol frontállobrési kísérlet Cambraynál. - Az olasz közvéleményt előkészítik a Piave-vonali feladására. - Honvédeink lelőtték az első amerikai repülőgépet. - A pápa új békejavaslata.

Orosz-román harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, nov. 22. (Hivatalos.)

Nincs jelentenivaló.

A vezérkar főnöke.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, nov. 22. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nem volt nagyobb harci tevékenység.

A vezérkari jelentést tegnap Legújabb rovatunkban közöltük.

Ludendorff, első főszállás-mester.

Olasz harctér.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, nov. 22. A nagy főhadiszállás jelenti:

A helyzet változatlan.

Franciai harctér

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, nov. 22. (Hivatalos.)

Nincs jelentenivaló.

A vezérkar főnöke.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, nov. 22. A nagy főhadiszállás jelenti:

Macedóniai arcvonal:

Nem volt nagyobb harci tevékenység.

Ludendorff, első főszállás-mester.

Francia-belga harctér.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, nov. 22. A nagy főhadiszállás jelenti:

Rupprecht bajor trónörökös

vezértábornagy arcvonalai:

Flandriában Dixmuidenből és a Haut-

boislet-erdőből Becsirtig déltől kezdve

felelt a tűz. Tegnap Poelkapell és Pascheudale között is újra nagyobb heveseség történt. Fokozott tüzelés után az Artois-vidék több helyén állmadékos felderítő előretörések következtek, amelyekkel visszavertünk. Az Arras és St. Quentin közötti erős tüzelésig harsangol támadásokkal vetették be, amelyek főerejüket a Bapaumetól és Peronnestől Cambrai felé vezető útak között fejtették ki. Míg itt Cambrai irányában állásaink áttörését kísérletek meg, azáltal a főharcértől északra és délre Reinecourt és Venhiullenél fekvő területeken korlátolt eredményre törekedtek. Poelkapell és Croiselles és Reinecourt között nem tudták az ellenség vonatainkon túl jutni. A főhadó területeken számos páncélos sáncok védelme alatt sikerült az ellenségnek áttörni. Tartalékunk a lökést a hátró állásokban fejtették. A harc zóna területén fekvő helységek között Graendourt és Marceling az ellenség kezén maradtak. Az itteni állásokba beépített hadiágyag egy részét elvesztett. Vendhuilletől délre egy angol zászlóalj támadása az angolok nagy veszteségeivel visszavert. St. Quentin és St. Quentin felé időről időre erősödött a tüzelés és a támadások. Az Allenbourgtól északra (11) indított francia előretörést visszavertük. Az erős tűz a hárszélűszélben egész éjjel tartott, azután alábbhagyott. Ma reggel Reinecourtól újra nagyobb heveseséggel kezdődött meg.

A német trónörökös arcvonala:
Pinontól északnyugatra és Craonnetól keletre fokozott türei tevékenység. A Maas keleti partján egy francia támadásnak a Chaume-erdőben reggel történt visszavérése után a tűz a nap folyamán többé nem éledt fel.

Ludendorff, első főszállásmeister

ESTI WOLFF-JELENTÉS.

BERLIN, nov. 22. A Wolff-ügynökség jelenti 21-én este: A Cambrai-tól északra eső harc területén a franciák délután megújították támadásaikat. A harcok még folyamatosan vannak. A Craonnetól Au-Bai-ig terjedő fronton erős francia támadások kezdődtek. A Keleti fronton és Olaszországban nincs újság.

A PAPA ÚJ BÉKEJAVASLATA.

LEGANO, nov. 22. A pápa legközelebb új békejavaslattal fordul a hadviselő felekhez.

AZ ÚJ OROSZ KORMÁNY ÉS LENGYELORSZÁG.

STOCKHOLM, nov. 22. Oroszországból érkező utasok azt mondják, hogy Lenin és kormánya elismerik Lengyelország függetlenségét.

KÉT MILLIÓS AMERIKAI HADSEREG

WASHINGTON, nov. 22. Hivatalosan jelentik, hogy Amerika ezidőszent 2 millió főnyi hadsereg és 11.000 darab légi járművel álló repülőpark felállítását kezdi meg.

A SVÁJCI ZAVARGÁSOK.

ZÜRICH, nov. 22. A zavargások a legtöbb helyen megszűntek. A rendőrség a város több részén elmozdított a rendet. Az itteni zavargásokat a helyi erők elnyomták.

A BERNI KONFERENCIA.

BERN, nov. 22. A nemzetközi konferencia éjjel 11 óráig tartó ülést tartott. A nemzetközi kérdések és a népszavazás kerület megbeszélésére. A konferencia felhívta minden érdekes terület békét, csupán a nemzetgyűlésnek van joga önként lemondani valamely nemzet területéről.

A SCEHEK PERFDIAJA.

BECS, nov. 22. A Reichsrath ülésén az elnök felolvasta a csehek és délszlávok bejelentett interpellációját, mely a magyar kormány legutóbbi nyilatkozatának kapcsán kijelenti, hogy semmi sem tántorította el a csehek népet a május 30-án kifejtett programjától és figyelmezteti a kormányokat, hogy ne vonják bele az uralkodó személyt a politikai küzdelembe.

A CUKORADAGOK LESZÁLLÍTÁSA.

BUDAPEST, nov. 22. A pénzügyi bizottság tegnap ülésén a cukoradó felemelésére vonatkozó javaslatot vetették tárgyalás alá. Wekerle miniszterelnök bejelentette, hogy a fogyasztás emelkedése a cukoradagoknak személyenként és havonta félkilogramra való leszállítását teszi szükségessé. Teleszky János rámutatott a cukoradagok leszállítását békítő vágyaira. Wekerle miniszterelnök bejelentette, hogy ebben a kérdésben nem csak az osztrák kormánnyal, hanem közvetlenül az uralkodóval is folytat tárgyalásokat.

A KÉPVISELŐHÁZ ÜLÉSE.

BUDAPEST, nov. 22. A képviselőház tegnap ülésén Szász elnök kegyeletteljes szavakkal emlékezett meg néhai Ferenc József halálának évfordulójáról. Bakonyi Sándor a pénzügyi bizottság jelentését terjesztette be. Elnök javasolta, hogy a mai ülést napirendjére a delegációk tagjainak megválasztását és az üresedésben levő bizottsági tagságok betöltését tűzzék ki. A Ház elfogadja a javaslatot.

Fényes László a zsidókérdés és a zsidósítás hiányossága miatt interpellál. Azt mondja, hogy a zsidókérdés forradalomhoz fog vezetni. (Nagy zaja.)

Elnök rendintésként a szónokot. Hirdők közéleti miniszter felvilágosításokat nyújt a zsidókérdésről.

Farkas Pál a szerajevói Gerde-ügyet teszi szóvá. Elmondja, hogy a per tárgyalása folyamán több tanú kijelentette, hogy a magyar kormány csak azoknak bocsátott vagonokat rendelkezésre állításukhoz, akik azt jobban megfizették. Emlékeztet arra is, hogy a magyar kormány egy szerajevói bíróságtól a megállapított maximális árnál jóval drágábban vásárolt burgonyát és hogy a társaság elnökségének sorában Mezőssy földművelési miniszter is helyet foglalt, aki azonban nem akar ezért személyesen támadni.

Serényi kereskedelmi miniszter kijelenti, hogy be fogja kérni a szerajevói tárgyalás aktáit, hogy azokból a szónok állításairól meggyőződést szerezzen. Nincs tudomása róla, hogy az említett boszniai társaság maximális árnál felül adta volna el a burgonyát. Érdemleges választ csak az ügy megvizsgálása után fog adni.

Urmányczy Nándor a cseh támadások ügyében interpellál.

Wekerle miniszterelnök kijelenti, hogy érdemlegesen már tegnap válaszolt ebben a kérdésben. Az osztrák kormánnyal

megoldta a szükséges lépéseket. Megjegyzni végül, hogy a cseheknek adott amnesztia Ausztria belügyét képezi.

Molnár Béla Laehne, Hugó makón beszédét teszi szóvá. Laehne szerinte a min kapartot erre felelőssé a háborúért és egyebek közt azt mondta, hogy a magyar szülők nem csak gyermekeikkel veszteséket el, hanem elvesztik a hádköltségre jegyzett pénzüket is.

Wekerle miniszterelnök kijelenti, hogy aki a hádköltségen ellen izgat, a hadi éredek elleni büntetőeljárás követeli.

Laehne Hugó kijelenti, hogy a szóban forgó beszédben nem használta a neki impudens szavakat.

Székely Gyula és Jancsó Simon tanyai állomáson történt incidensről teszi szóvá, ahol az árutároló cseh katonák ellen támadtak és megölték a közbiztonságát.

Szurmay báró honvédelmi miniszter kielégítő válaszát az interpelláló és a Ház is tudomásul veszi.

HIREK.

Látogatás a kormányzóval. Marasich József dr. zsidó püspök ma délelőtt látogatást tett Jekelfalussy Zoltán kormányzóval és nejeivel.

A abbázaiak kérelme. Ma délelőtt az abbázaiak egy küldöttsége járt Jekelfalussy kormányzóval és a küldöttség szóval arra kérte a kormányzót, hogy amennyiben a változó viszonyoknál fogva nagyobb számú magyar fűrdővándor érkezne Abbázába, főtanácsnak életmentési előkészületek ezeknek ellátására mérvet. A kormányzó megígérte, hogy illetékes helyen elő fogja terjesztetni az abbázaiak kérelmét.

A tőzsde küldöttsége a kormányzóval. A főtanács kereskedelmi tőzsde vezetésére ma Carossacz elnök vezetésével küldöttségileg megérkezett Jekelfalussy kormányzóval, akat arra kéri, hogy mindazokban a közérdekű dolgokban, amelyek a kereskedelmi tőzsde működési körébe esnek, a tőzsdétől szöflésük fel véleményadásra. A kormányzó megígérte, hogy a lehető leghamarább képest feljuttatni fogja a tőzsde kérelmét.

Israelita istentisztelet. Hétfőn, pénteken este — a rendes péntéki istentiszteletenkivül — istentisztelet fog az israelita templomban a katonaság számára tartani, melyen polgári személyek valamint hölgyek is részt vehetnek.

Ötszázegyre ingyen ebéd a szegény gyermekeknek. A Gyermekbarát Egység elhatározta, hogy december elsejétől kezdve négy hónapra át az iskola-utáni iskolában 100 ingyenes ebédet oszt ki a szegényes iskolásgyermeknek között. A Triestben a szegényes iskolásgyermeknek ugyanezen 100 ingyenes ebédet kapnak naponta a szegényházban. A Veronika-utáni helyiségben már jó ideje 340 ingyenes ebédet oszt ki naponta az egyesület és így elcsúszott kezdve az ingyenes ebédet száma ötszázegyre emelkedik, ami a legközelebbi évi költségvetésben a gyermekek számára működésének.

Nem ad rizet a város. A közéleti közlési ügyosztály közli, hogy ezertul még a városi rendelvény sem adhat ki rizet a helyi emberek számára.

Egy katonaszökevény merénylője egy rendőr ellen. Izgalmas jelenetnek voltak szemtanúi tegnap este 6 óra után a Deák-fasor járókötői. Negyedétkor a Senekowitsch-féle vináigüzet előtt haladt el a villamos az állomás felé, melynek zsufolt pótkocsijára az első peronnál fel akart ugorni Lengyel János állami rendőr. A peronról közveleműl a lépcső mellett állott egy férfi, akit mint katonaszökevényt Lengyel 1-2 lövés előtt letartóztatott és előállított. Ez a katonaszökevény — egyelőre még nem tudni, hogy a beküldési miatti bosszúból, vagy pedig attól féve, hogy Lengyel újból letartóztatja, — feljes erővel mebehugta a féllábával már a lépcsőn álló rendőrt, úgy hogy ez esett a kocsirol és a kerékek közé került. A pótkocsi peronján utazott Pacol Leo statisztikai hivatalnok, aki a rendőr szeszdelmes helyzetét látva, azonnal megállította a villamost és az észmeletlen rendőrt, akit a kocsiműly egy 10 méternyre tolt maga előtt, kihuzta a kocsialól. Őriási népközmög verődött össze az izgalmas esemény látára és az emberek megkönyebbülten lölekeztek fel, amikor látták, hogy a kerékek nem mozdultak át a rendőr testére és nem esett neki komolyabb baja. Csapán a mubája szakadt rongyokká és galléköpönye, mely a kocsi kerékre csavartott fel, ment hejlesen tönkre. Nehány izgatás után megmenekült a biztos haláltól és családjához hazatérve, a saját lábán már háza lakására. A merénylő a pályá zúzavarában megszökött, de a rendőrség nyomában mesterszemű intézkedésekkel tört elfogatlásána. Minthogy a rendőr ismeri támadóját, biztosra vehető, hogy hamarosan kézne is köntül.

Ujszilótt az utcán. Eacaz Mária fiumei asszony ma reggel, amint a vásárcsarnokba ment, a halcsarnok közelében rosszul lett és egy ujszilótt gyémántok adót életet. A mentők műtetteiket hazaszállították az asszony Trieszt-ut 61. sz. lakására.

Letartóztatott csalónő. A rendőrség tegnap este letartóztatott a Parigi-moziban egy már büntetést előlélt asszonyt, aki azzal az ürüggyel, hogy Manzeini vásárcsarnokféligyelő utján élelmiszereket szerezhet, nagyobb pénzüsszeget esalt ki hiszékeny temberékből, akiket azután hamis élelmiszertárványokkal a vásárcsarnokba küldött. A hamisítványokat a természetesen nem fogadták el és a becsapott emberek feljelentették a csalónőt, akiknek hasonló üzelmek máltamár volt dolga a rendőrséggel.

Apollo Muzató (Via Al. Volta 6.) Esténként pont 8 órától előadás, a tánc kabaré.

LEGUJABB.

AZ OLASZOK NEM TARTHATJÁK A PIAVE-VONALAT.

LUGANO, nov. 22. Az olasz lapok a hírük, hogy a Piave mellett a helyi megvédésen foglalkozó és a zselé készítését a közvéleményt a Piave mellett felhívására.

PANNUNZIOE NEM FOGTAK EL.

LUGANO, nov. 22. A Corriere della Sera megírta, hogy a Pannunzioe el fog tartani...

VELENCE SORSA AZ OLASZOK KEZÉBEN VAN.

BERN, nov. 22. A genfi sajtószyövetség ama híviratára, amelyben királyunktól Velenzét kíméltetését kért, genfi követünk azt válaszolta, hogy a Velenzét, mely számni kísérletet nem tesz a védekezésre, jogot van a mindegy kíméltetés. Velenzét sorsa tehát az olasz kormánytól függ.

LELÖTTÜK AZ ELSŐ AMERIKAI REPULÓGÉPET.

BUDAPEST, nov. 22. San Dona di Piaveből jelentik: Szakadatul érkező osztrák repülő az első amerikai repülőgépet lelőttek az első amerikai repülőgépet.

A PÁPA VELENCE SEMLEGESÍTÉSÉT JAVASOLTA.

LUGANO, nov. 22. A pápa javaslatot tett az olasz kormányra, hogy a Velenzét és bizza védelemét a pátriárkának, de az olasz kormány visszautasította a javaslatot.

ÁLTALANOS SZTRÁJK FINNORSZÁGBAN.

STOCKHOLM, nov. 22. Finnországban az általános sztrájk miatt nem jöhetnek meg az újságok, csupán Helsingforsban és Uleaborgban nyomnak sztrájknapot, a hivatalos hűségjelentésekkel. Finnország munkásközössége felhívást tett: közzé a külföldiek és a követségek védelme érdekében.

KERENSZKY SZÖKÉSE.

STOCKHOLM, nov. 22. A Politiken jelenti Torneából: A kozákok el akarják fogni Kerenszkyt, hogy kiszolgáltassák a forradalmároknak, de Kerenszky egyszerűen mátróruhába ültözve megszökött.

A FINNORSZÁGI CSAPATOK LETETÉK A HÜSÉGESKÜT.

BERLIN, nov. 22. A finn távirati iroda közlése szerint a finnországi orosz csapatok letették a hűségüket az új kormányra. A finn országgyűlés elfogadta a kormány indítványát, amely Finnországot a világháborúban való desintenzionálását kimondja.

A PÁPA ÚJ BÉKEAKCIOJA.

BECS, nov. 22. A Reichspost jelenti: A pápa a béke érdekében újabb diplomáciai lépést tett.

lépést tett. Jegyzékben a béke érdekében megsemmisítendő szövegűt ki.

HERTLING LEMOND BELGIUMBOL.

KOPENHAGA, nov. 22. Anftankörökben azt állítják, hogy a Vatikán értekezése...

Szöveg folytatása a 4.-ik oldalon.

Jegyezzen
hadikölsönt a
Fiumei Kereskedelmi
Bank R. T.-nál
Adria palota,
mely a legmesszebbmenő
kedvezményeket nyújtja.

Az „UNIO“ biztosító részvénytársaság

(Budapest, VI. Teréz körút 40-42) üzlegkörébe felvette az összes balesetbiztosítási ágazatokkal is. Igen kedvező díjtelek mellett köthetők.

- Egyes balesetbiztosítások.
- Utazási biztosítások.
- Tengeri utazási biztosítások.
- Együttres (testületi) biztosítások.
- Automobil- és motorkerékpár — melékkörsi benafillók biztosítása.
- Mindennemű szavatossági biztosítás.

A FIUMEI VEZÉRKÉPVISELET

(Via Carlo Goldoni 4, telefon 10-02) minden felvi ágositást szívesen nyújt. Az összes irodai munkálataikban járatos, több évi praxissal bíró hivatalnokok ki a magyar, német és olasz nyelvet szövegi és írásban tökéletesen bírja szerény helyzetét javítani. Szíves ajánlatok „Szorgalmat” jellege alatt a kiinduló kéretnék.

MAGYAR GYERMEKLEÁNY

ki a gyermekszobákban is rendszeresen mutatja, keresetük 3 gyermekes ur házhoz. Cím: Gotthard Barich palota IV. emelet.

Felejtethetlen jó édes anyánk

özvegy ŠPEHAR BALÁZSNÉ

lelki üdvéért az engesztelő szent miséldozat folyó hó 23-án, pénteken d. e. 10 órakor fog a Mindenhatónak bemutatni a tisztelendő Kapucinus apok kriptájában.

FIUME, 1917. évi november hó 21-én.

A gyászoló család.

felelődi a tűz. Tegnap Poelkapell és Paschendale között is újra nagyobb heveseség történt. Fokozott tüzelés után az Artois-vidék több helyén előmozdult felderítő előretörések következtek, amelyeket visszavertünk. Az Arras és St. Quentin közötti erős tüzéségi harc angol támadásokkal vetődött be, amelyek főerejüket a Bapaume-tól és Peronnestől Cambrai felé vezető útak között fejtették ki. Mig itt Cambrai irányában állásaink áttörését kísérelték meg, azáltal a főharcértől északra és délre Reinecourt-nál és Venhiundenél fekvő területeken korlátozott eredményre törekedtek. Feltalálva les Croiselles és Reinecourt között nem tudott az ellenség vonulniukon túl jutni. A fővadász területeken számos páncélozott védőerővel sikerült az ellenségnek a területet tartani. A harcok a lökést a hátsó állásokban fejtették ki. A harci zóna területén fekvő helységek között Grandcourt és Marcelling az ellenség kezén maradtak. Az itteni állásokban beépített hadiállás egy részét elhagyott. Vendhuilletől délre egy angol zászlóalj támadása az angolok nagy veszteségével visszavetett. St. Quentin és St. Quentin-től délre időnként erősödött a tüzéségi és támadóharc. Az Allencourtól északra elfoglalt franciá előretörést visszavertük. Az erős tűz a harcok között egész éjjel tartott, azután alábbhagyott. Ma reggel Reinecourt-nál újra nagyobb hevesességgel kezdődött meg.

A német trónörökös arcvonala:
 Pinontól északnyugatra és Craonnetól keletre fokozott harcra tevékenység. A Maas keleti partján egy francia támadásnak a Chaume-erdőben reggel történt visszaverése után a tűz a nap folyamán többé nem éledt fel.

Ludendorff, első főszállásmester

ESTI WOLFF-JELENTÉS.

BERLIN, nov. 22. A Wolff-ügynökség jelentései 21-én este: A Cambraitól északra eső harc területén a franciák déljáró megújított támadásait. A harcok még folyamatosan vannak. A Craonnetól Au-Bai-ig terjedő fronton erős francia támadások kezdődtek. A Keleti fronton és Olszországban nincs újás.

A PÁPA ÚJ BÉKEJAVASLATA.

LUGANO, nov. 22. A pápa legközelebbi új békejavaslatát fordult a hadviselő felelősekhez.

AZ ÚJ OROSZ KORMÁNY ÉS LENGYELORSZÁG.

STOCKHOLM, nov. 22. Oroszországból érkező utasok azt mondják, hogy Lenin és kormánya elismerik Lengyelország függetlenségét.

KÉTMIILLIÓS AMERIKAI HADSEREG

WASHINGTON, nov. 22. Hivatalosan jelentik, hogy Amerika eddig szerint 2 millió főnyi hadsereg és 11.000 darab légi járművel rendelkezik.

A SVÁJCI ZAVARGÁSOK.

ZÜRICH, nov. 22. A zavargások a legtöbb helyen megszűntek. A rendőrség a város több helyén felállított rendőrhelyeket. Az itteni zavargásokat a legújabb hírek is tükrözik.

A BERNI KONFERENCIA.

BERN, nov. 22. A nemzetközi konferencia éjjel 12 óráig tartott. A nemzetközi kérdések és a népszavazás került megbeszélésre. A konferencia célja minden esetben a területi egységet, csupán a nemzetgyűlésnek van joga önként lemondani valamely nemzet területéről.

A SCEHEK PERFDIAJA.

BECS, nov. 22. A Reichsrath ülésén az elnök felolvasta a csehek és délszlávok bevezetett interpellációját, mely a magyar kormány legutóbbi nyilatkozatának kapcsolatban kijelentéssel, hogy semmi sem tántoríthatja a csehek népet a május 30-án kifejtett programjától és figyelmezteti a kormányokat, hogy ne vonják bele az uralkodó személyét a politikai küzdelembe.

A CUKORADAGOK LESZÁLLÍTÁSA.

BUDAPEST, nov. 22. A pénzügyi bizottság tegnapi ülésén a cukoradó felmentésére vonatkozó javaslatot vették tárgyalás alá. Wekerle miniszterelnök bejelentette, hogy a fogyasztás emelkedése a cukoradagoknak személyenként és havonta félkilogramra való beszállítását teszi szükségessé. Tefszky János rámutatott a cukorbeszállítást bénító vagonhiányra. Wekerle miniszterelnök bejelentette, hogy ebben a kérdésben nem csak az osztrák kormánnyal, hanem a németekkel is folytat tárgyalásokat.

A KÉPVISELŐHÁZ ÜLÉSE.

BUDAPEST, nov. 22. A képviselőház tegnapi ülésén Szász elnök kegyeletteljes szavakkal emlékezett meg néhai Ferenc József halálának évfordulójáról. Bakonyi Sándor a pénzügyi bizottság jelentését terjesztette be. Elnök javasolta, hogy a mai ülés napirendjére a delegációk tagjainak megválasztását és az üresedésben levő bizottsági tagságok betöltését tűzzék ki. A Ház elfogadja a javaslatot.

Fényes László a zsidókérdés és a zsidóellenesség hiányossága miatt interpellál. Azt mondja, hogy a zsidókérdés forradalomhoz fog vezetni. (Nagy zaj.)

Előzők rendszerteljesen a szöveget. Hirdetik közértesítést miniszter felvilágosításokat nyújt a zsidókérdés okairól.

Furka Pál a szerajevói Gerde-ügyet teszi szóvá. Elmondja, hogy a per tárgyalása folyamán több tanú kijelentette, hogy a magyar kormány csak azoknak bocsátott vagonokat rendelkezésre szállításukhoz, akik azt jobban megfizették. Emlékeztet arra is, hogy a magyar kormány egy szerajevói társaságtól a megállapított maximális árnál jóval drágábban vásárolt burgonyát és hogy a társaság elnökségének sorában Mezőssy földművelésiügyi miniszter is helyet foglalt, aki azonban nem akar ezért személynél lenni támadni.

Serényi kereskedelmiügyi miniszter kijelentéssel, hogy be fogja kérni a szerajevói tárgyalás aktáit, hogy azokból a szöveg állításairól meggyőződést szerezzen. Nincs tudomása róla, hogy az említett boszniai társaság maximális árnál felül adta volna el a burgonyát. Ezenlegyes válaszból csakis az ügy megvizsgálása után fog adni.

Urmáneczky Nándor a cseh támadások ügyében interpellál.

Wekerle miniszterelnök kijelentéssel, hogy énközelegesen már tegnap válaszolt elnök kérdésében. Az osztrák kormánnyal

megoldta a szükséges lépéseket. Megjegyzni végül, hogy a cseheknek adott amnesztia, Ausztria belügyét képezi.

Molnár Béla Lachne Hugó makói beszédét teszi szóvá. Lachne szerinte a miniszterelnök felelőse a háborúért és egyebek között azt mondta, hogy a magyar szülők nem csak gyermekeiket veszítik el, hanem elveszítik a hadiköltségre jegyzett pénzüket is.

Wekerle miniszterelnök kijelentéssel, hogy aki a hadiköltségen elvan izgalt, a hadi érdekek elleni büntetésnek követ el.

Lachne Hugó kijelentéssel, hogy a szóban forgó beszédben nem használta a neki imputált szavakat.

Székely Gyula a simontornyai állomáson történt incidensről teszi szóvá, ahol az útutazó cseh katonák elleni lépések és inzultáltak a közhatalú hatóságok.

Székely Gyula a honvédelmi miniszter kielégítő válaszával az interpelláló és a Ház is tudomásul veszi.

HIREK.

— **Látogatás a kormányzóval.** Marussich József dr. zsidó püspök ma délelőtt látogatást tett Jekelfalussy Zoltán kormányzóval és nejejével.

— **A albániaiak kérdése.** Ma délelőtt az albániaiak egy küldöttsége járt Jekelfalussy kormányzóval és a küldöttség szóval a kormányzó, hogy amennyiben a változó viszonyoknál fogva nagyobb számú magyar fűrdővándor érkeznek Albániába, törvényes elhelyezési előkészületek ezeknek ellátására nézve. A kormányzó megígérte, hogy illetékes helyen elő fogja terjeszteni az albániaiak kérését.

— **A tőzsde küldöttsége a kormányzóval.** A tőzsdei kereskedelmi tőzsde vezetősége ma Csontos elnök vezetésével küldöttségileg részt vett Jekelfalussy kormányzóval, akat arra kért, hogy mindazokban a közérdeklő dolgokban, amelyek a kereskedelmi tőzsde működési körébe esnek, a tőzsdei szülőkkel fel véleményadásra. A kormányzó megígérte, hogy a lehetségeshez képest teljesíteni fogja a tőzsde kérését.

— **Israelita istentisztelet.** Hétfőn, pénteken este — a rendes pénteki istentiszteleten kívül — istentisztelet fog az israelita templomban a katonaság számára tartani, melyen polgári személyek valamint hölgyek is részt vehetnek.

— **Ötszázegyvált ingyen étel a szegény gyermekeknek.** A Gyermekbarát Egyesület elhatározta, hogy december elsőjéi kezdve négy hónapra át az iskola-utáni iskolában 100 ingyenes ebédelő osztály a szegényorsú iskolásgyermekek között. A Triest-i szegényorsú iskolásgyermekei ugyancsak 100 ingyen ebédelő kápnak naponta a szegényházban. A Veronika-utcai helyiségében már jó ideje 340 ingyen ebédelő osztály naponta az egyetemes és így elcséjéke kezdve az ingyenes ebédelő száma ötszázegyvált emelkedik, ami a legközelebb biányi-éke az egyetemes humánus működésünk.

— **Nem ad rizst a város.** A közértesítési igazgatóság közli, hogy ezertul megvesz a rizst a városban, ki rizst a helyi boltok szolgálnak.

